

Reeuwijkse Plassen

Samen bijdragen aan een geweldige omgeving voor mens en natuur

Foto Ferry Steng

De Reeuwijkse Plassen zijn van oudsher een plassengebied met veel particulier eigendom en eigenaren met een warm hart voor de natuur. Desondanks is in de afgelopen 100 jaar veel verloren gegaan. Langzaam maar zeker dreigden eilanden en landstroken in het water te verdwijnen. Grootschalig herstel was nodig. En dat kwam er.

Sinds 2013 is er – met een forse investering van particulieren én gemeenschapsgeld – hard gewerkt aan het herstel van de eilanden en oevers. Daarnaast zijn bestaande recreatieve verbeterd, nieuwe werden toegevoegd. En ook al is het nooit klaar, het resultaat mag er zijn!

Resultaten

Eilanden zijn hersteld, landschappelijke structuren en de lange zichtlijn over Kerfwetering zijn weer herkenbaar.

In het gebied zijn aanlegmogelijkheden uitgebreid en wisselplaatsen voor roeiers en kanovaarders aangebracht. Er zijn uitkijpunten gerealiseerd, de daghaven aan de Twaalfmorgen is hersteld en van april tot en met september zijn toiletvoorzieningen aanwezig.

Natuurvriendelijke oevers verbeteren niet alleen de waterkwaliteit, maar bieden ook een goede omgeving aan verschillende planten diersoorten. Plantensoorten als wateraardbei, waterlelie en fonteinkruidsoorten bijvoorbeeld. Ook de otter is weer regelmatig te gast in het Plassengebied! En andere iconsoorten, zoals de bruine kiekendief, zijn weer te zien en broeden op rustige plaatsen.

Fotografie: Ferry Steng

Hoe nu verder?

Het gebied is zich na het grootschalig onderhoud weer aan het herstellen en we zien dat het de goede kant op gaat. Om de unieke waarden van het gebied te behouden en verder te ontwikkelen, is goed beheer nodig. Want het zou toch geweldig zijn als de Reeuwijkse Plassen weer een aantrekkelijk gebied zijn voor zeldzame broedvogels zoals de grote karekiet, het woudaapje en de waterral? En waar u ook de bruine kiekendief of de otter kunt zien?

In de meeste ideale situatie is de recreatie in het plassengebied goed in balans met de natuurwaarden.

Zo heerst er in de broedperiode rust in de rietlanden en oeverzones en wordt er langzaam door het gebied gevaren. Om dit ideaalbeeld tot werkelijkheid te maken, is een voorbeeldplan voor beheer opgesteld voor het gebied van de Kerfwetering. Daarin staat per landschapselement beschreven wat het doel van het beheer is en welke werkzaamheden nodig zijn. Van het open water en de oeverzones tot de vochtige en gemaaide rietlanden, de bloemrijke ruigtes en het laagveenbos, vrijwel alle belangrijke landschapselementen van de Reeuwijkse Plassen komen erin voor.

Professionals zoals aannemers, Staatsbosbeheer en het Hoogheemraadschap Rijnland doen hun best voor het beheer, maar ook uw hulp is welkom!

Hoe kunt u helpen?

Als eigenaar/bewoner

- Haal regelmatig jonge bomen zoals wilgen, de zwarte els en struiken weg uit de natuurvriendelijke oevers om te voorkomen dat ze water- en oeverplanten verdringen, te groot worden en op den duur omvallen waardoor er stukken land verdwijnen.
- Heeft u een oever met waterriet met door ganzen of muskusratten afgeknaagde stengels? Plaats er gaas omheen op circa 1 meter van het waterriet in het water.
- Heeft u of wilt u een kruidenrijk grasland, al dan niet met ruigte? Maai het grasland twee keer per jaar nadat de gewenste soorten hun zaad gevormd hebben. Laat het maaisel even liggen voor het afvallen van de zaden en voer het daarna af voor zogeheten verschraling. Want: hoe voedselarmer het grasland, hoe meer bijzondere soorten u krijgt.
- Stichtingen of eigenaren met een groter natuurgebied in eigendom kunnen onderzoeken of opname daarvan in het Natuurbeheerplan van Provincie Zuid-Holland zinvol is en voor het beheer financiële ondersteuning is te verkrijgen

Als vrijwilliger

De Werkgroep Landschapsbeheer van het IVN (Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid)

organiseert jaarlijks voor vrijwilligers een aantal dagen, waarop wordt gewerkt aan het onderhoud

van verschillende natuurterreintjes.

De eilanden in de plassen worden eveneens aangepakt. Ook bij Staatsbosbeheer zijn vrijwilligers welkom en actief. Er is werk voor iedereen: jong en oud, sterk of minder sterk. Ervaring is niet noodzakelijk.

Een mooie gelegenheid om even lekker buiten bezig te zijn, vaak op plaatsen waar u normaal nooit komt, en zo meer over de omgeving te leren. En goed voor uw conditie!

Als recreant

Het plassengebied met de bijzondere natuur is er voor iedereen om van te genieten. Let daar bij op afval, neem het mee en deponeer het in afvalbakken. Maak gebruik van de toiletten die van april tot oktober op verschillende locaties aanwezig zijn. Voorkom geluidsoverlast voor uw mede-recreanten, de bewoners en de natuur. De plassen zijn een door mens en natuur gewaardeerd stiltegebied!

Watersporters

- Zorg voor een geldige vaarontheffing aan boord, verkrijgbaar bij Stichting VEEN; de opbrengst komt ten goede aan de natuur in het plassengebied.
- Vaar langzaam, motorboten maximaal 6 km per uur. Zo verstoort u de dieren minimaal, kunt u letten op zwemmers én extra genieten van de natuur.
- Respecteer de natuur en privacy: blijf 50 meter van de oevers.
- Houd rekening met het broedseizoen, gun de otter en de bruine kiekendief hun rust!
- Ga niet aan land waar dat niet is toegestaan.

Zwemmers

- Zwemmers zijn vaak weinig zichtbaar voor andere watersporters. Zorg daarom voor uw zichtbaarheid en eigen veiligheid, bijvoorbeeld met een SaferSwimmer™ (zwemboei).
- Blijf in buurt van uw boot of de steiger en vermijd drukke vaargebieden.

Wandelaars en fietsers

- De wegen zijn smal, wees voorzichtig en respecteer elkaars ruimte. Zo zorgen we met elkaar dat iedereen kan genieten.
- Houd hond(en) aan de lijn waar dit verplicht is en in het broedseizoen.

Vissers

- Voor het vissen in het plassengebied heeft u een visvergunning nodig van Sportvisserij Nederland of van de Visserijpool Reeuwijkse Plassen en bent u gehouden aan de aangewezen locaties voor het vissen met deze vergunningen. Voor het vissen buiten deze locaties, heeft u de schriftelijke toestemming van de eigenaar nodig.
- Waar u de vereiste vergunningen van Sportvisserij Nederland en de Visserijpool Reeuwijkse Plassen kunt krijgen, is te vinden op de websites van gemeente Bodegraven-Reeuwijk en van Sportvisserij Nederland.

Wetgeving en beleid

Bij het beheer van de Reeuwijkse Plassen hebben we ook te maken met wetgeving en beleid dat is ontwikkeld om natuur te beschermen. Denk aan de Wet Natuurbescherming en het beleid van Natuurnetwerk Nederland (NIN). Bovendien is de plas Broekvelden/Vettenbroek, ook wel Surfplas genoemd, aangewezen als Natura 2000-gebied. Dat geldt ook voor de polders die ten oosten en zuiden aan de Reeuwijkse Plassen grenzen. Zij dienen ter bescherming van het rust- en foeragegebied voor overwinterende vogels zoals de smient, de krakeend en de slobeend. Dit heeft ook consequenties voor de plassen, omdat genoemde dieren deze nodig hebben samen met de weilanden in het Natura 2000-gebied.

Meer weten? Hulp nodig?

Stichting VEEN www.stichtingveen.nl, info@stichtingveen.nl
voor *vaarontheffingen*: vaarontheffingen@stichtingveen.nl

Vrijwillig landschapsbeheer: IVN IJssel en Gouwe <http://ivn.nl/afdeling/ijssel-en-gouwe>,
info@ivn-ijsselengouwe.nl en Staatsbosbeheer <https://vrijwilligers.staatsbosbeheer.nl/>,
vrijwilligers@staatsbosbeheer.nl.

Natuur in de eigen omgeving: KNNV Gouda gouda@knnv.nl of <https://www.knnv.nl/gouda>

Vissen in het plassengebied: Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
<https://gemeente.bodegraven-reeuwijk.nl/visvergunning>,
Sportvisserij Nederland www.sportvisserijnederland.nl en
www.sportvisserijnederland.nl/vispas/lijsten-van-wateren/

provincie **HOLLAND**
ZUID

